

BESLISVOORSTEL RAAD LAREN

Besluitvormend orgaan

Gemeente Laren – Gemeenteraad

Gemeentecode

Laren.

Onderwerp

Water- en rioolprogramma 2024–2028.

Portefeuillehouder

Midden, J.G. van

Openbaar

Ja.

Korte inhoud

Als gemeente dragen we de verantwoordelijkheid voor een goed functionerend en robuust water- en rioolsysteem. Hoe we invulling geven aan de wettelijke zorgplichten op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater is verwoord in het Water en rioolprogramma 2024–2028 (Wrp). Met Laren Regenklaar hebben we afgelopen jaren al grote stappen gezet om in te spelen op extremere weersomstandigheden, maar we zien in de landelijke normen dat er meer nodig is. Die vervolgstappen zetten we met dit Wrp. Alle taken voeren we integraal en zo duurzaam mogelijk uit. Dit Wrp is de opvolger van het Gemeentelijk rioleringsplan Laren.

Besluiten

De raad besluit:

1. het Water en rioolprogramma 2024–2028 vast te stellen.
2. Voor 2024 een bedrag beschikbaar stellen in de exploitatie van € 120.000.
3. Begrotingswijziging 2024–3 vast te stellen.
4. Extra exploitatielasten 2025 t/m 2028 in de programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028 op te nemen.
5. Nieuwe investeringen in de investeringsplanning van de programmabegroting 2025/meerjarenraming 2026–2028 op te nemen.

Aanleiding voorstel

Voor de komende vijf jaar is Het Water- en rioolprogramma 2024–2028 (Wrp) opgesteld. Dit Wrp is de opvolger van het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan Laren, waarvan de looptijd is verstreken. Dit Wrp is een strategisch document waarop we vervolgens uitvoeringsplannen zullen baseren.

In dit Wrp is beschreven hoe we invulling geven aan onze zorgplichten op het gebied water afvalwater, hemelwater en grondwater. Daarnaast zijn er specifieke beleidsthema's opgenomen: Klimaatadaptatie, Duurzaamheid en Samenwerken in de waterketen. Het betreft een actualisatie van het huidige beleid, waarin vooral het veranderende klimaat een stevige positie heeft gekregen.

Doel

Een robuust en duurzaam water- en rioolsysteem dat op de toekomst is voorbereid, tegen zo laag mogelijk maatschappelijke kosten.

Toelichting besluit (argumenten)

1.1 Het (afval)watersysteem moet zo goed mogelijk worden onderhouden

Ons (afval)watersysteem beschermt de volksgezondheid en het milieu door het vuile water af te voeren naar de zuivering. Ook verwerkt het systeem hemelwater om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om genoeg hemelwater vast te houden voor de functies die hiervan afhankelijk zijn. Ook willen we een zo natuurlijk mogelijk grondwaterniveau zonder grondwateroverlast of -onderlast. Het water- en rioolsysteem is daarom een belangrijk onderdeel van de leefomgeving, waarmee er een directe relatie ligt met andere vakgebieden in de bovengrondse en ondergrondse openbare ruimte.

Op 7 september jl. is de gemeenteraad geïnformeerd over de inhoud en het proces van het Wrp.

1.2 Het Wrp binnen de Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet is 1 januari 2024 in werking getreden. Onder de Omgevingswet is de verplichting om een gemeentelijk rioleringsplan op te stellen vervallen. In de memorie van toelichting bij de Omgevingswet is echter wel aangegeven dat het opstellen van een omgevingsprogramma voor riolering en water belangrijk is. Gemeenten zijn nog steeds verplicht om invulling te geven aan hun gemeentelijke watertaken en de financiën voor de rioolheffing te verantwoorden. Bij de opbouw van dit Wrp is rekening gehouden met de invoering van de Omgevingswet, door het Wrp alvast als programma op te stellen. Het betreft echter nog geen officieel programma conform de systematiek van de omgevingswet, omdat het is opgesteld onder de oude wet Ruimtelijke Ordening.

De invoering van de Omgevingswet en het proces van het opstellen van dit Wrp liep gelijk. Voor de procedure hanteren we daarom de 'oude' route, zoals ook is gepresenteerd op de informerende raadsbijeenkomst van 7 september 2023.

1.3 Laren Regenklaar en nieuwe normen

In het Masterplan rekenen we met 46mm/uur. Daarnaast zorgen we voor aanvullende bassins en veiligheidsmaatregelen om op enkele cruciale gebieden 60mm/uur te halen. In 2014 was het vooruitstrevend om als ijkpunt voor maatregelen met 60mm/uur te rekenen en was 46mm/uur heel redelijk. Vandaag de dag is 60mm/uur de norm en stijgt deze landelijk naar 70mm/uur. Deze norm wordt ook gehanteerd in het nieuwe beleidsplan, dit sluit aan bij landelijke normen en is uniform beleid van de BEL-gemeenten.

De maatregelen van Laren Regenklaar maken dat er geen schade optreedt bij een bui van 46mm/uur. Op veel plekken is het dan droog of er staat op een veilige manier water op straat, in riolen of in bassins. Bij een bui van 70mm/uur komt daar een bui van 24mm bij op. Dit betekent dat er een groep woningen is waar de kans op schade groter wordt. Deze plekken zijn bekend vanuit het Masterplan, maar ook de SSW-berekeningen van SWECO uit 2024 geven deze (zelfde) kwetsbare gebieden weer. Door de nieuwe norm is er extra inspanning noodzakelijk om hetzelfde einddoel te bereiken van Laren Regenklaar.

1.4 Onderbouwing van de rioolheffing

Het Wrp is tevens de onderbouwing voor de rioolheffing. De rioolheffing wordt jaarlijks opnieuw berekend op basis van actuele cijfers en vastgesteld. De rioolheffing is voor 2024 vastgesteld op:

Tarieven rioolheffing	Begroting 2023	Begroting 2024	Vershil in percentage
Eenpersoonshuishouden	€ 136,85	€ 162,67	18,87%
Meerpersoonshuishouden	€ 234,39	€ 278,61	18,87%
Niet-woningen	€ 234,39	€ 278,61	18,87%

De huidige verwachting is dat de rioolheffing jaarlijks zal stijgen met €33,- om een 100% kostendekkend tarief te houden.

2.1. Het water- en rioolsysteem is opnieuw berekend en daaruit volgt een actueel programma

In het afgelopen jaar is het water- en rioolsysteem opnieuw berekend op de hydraulische capaciteit en op het milieutechnisch functioneren.

Duurzaamheid

Indien mogelijk wordt gekozen voor bronmaatregelen (zoals afkoppelen van hemelwater en vergroenen). Bij materiaalkeuze wordt dit zo duurzaamheid mogelijk gedaan. De

mogelijkheden voor energiebesparing bij pompen en gemalen wordt in deze planperiode onderzocht.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Wet Milieubeheer, waterwet. Vanaf 1 januari 2024 Omgevingswet.

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

Voor de drie BEL gemeenten is een nieuw Wrp opgesteld en ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden

Kanttekeningen

1.1 Maatregelen worden integraal opgepakt, dat kan betekenen dat projecten een andere planning krijgen dan nu is voorzien.

1.2 In het WRP is een tekort aan personele capaciteit geconstateerd. Bij het vaststellen van de MJON is al voorzien dat er onvoldoende capaciteit is voor het beheer van de openbare ruimte. Daarmee kan voor de drie gemeenten één rioolbeheerder worden aangesteld, die dus reeds in de begrotingen is verwerkt. De komende jaren houden we de ontwikkelingen in de gaten, als dit onvoldoende blijken zullen we daar via de reguliere begrotingscyclus een voorstel voor doen.

Financiën

Uit de financiële paragraaf van het WRP 2024–2028 blijkt dat de beschikbare middelen in de begroting 2024 en meerjarenraming 2025–2027 niet voldoende zijn.

Exploitatie:

Ten opzichte van de programmabegroting 2024 zullen de exploitatie lasten ten behoeve van riolering stijgen conform onderstaande tabel:

Kostenpl.	Categorie	2025	2026	2027	2028	toelichting
93720000	438019	70.000	70.000	70.000	70.000	Uitvoeren kolkenbestek
93720000	438019			75.000	75.000	Inspecteren en reinigen transportriool
93720001	438004	50.000	50.000	50.000	75.000	Onderzoeken
totaal		120.000	120.000	195.000	220.000	

Het totaal van 2024 ad € 120.000 wordt aangevraagd bij de raad met bijgeleverde begrotingswijziging 2024. Het bedrag wordt onttrokken uit de voorziening riolering. De totalen van 2025 t/m 2028 worden opgenomen in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028. De kapitaallasten van de nieuwe investeringen worden via de investeringsplanning in de begroting van 2025 en meerjarenraming 2026–2028 opgenomen.

Investeringsen:

De investeringen die in de begroting 2024 zijn opgenomen worden conform planning uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn de nieuwe investeringen uit het WRP 2024–2028 vermeld:

2024	2025	2026	2027	2028	Toelichting
0	330.000	330.000	330.000	0	Maatregelen inspectie
0	66.000	66.000	66.000	66.000	Gemalen
0	24.000	24.000	24.000	24.000	Persleidingen
totaal	420.000	420.000	420.000	90.000	

De nieuwe investeringen worden opgenomen in de investeringsplanning van de programmabegroting van 2025 en meerjarenraming 2026–2028.

Rioolheffing:

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting het tarief van de rioolheffing bepaald en vastgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met een geleidelijke stijging van de rioolheffing. De extra lasten wordt in de berekening van het tarief voor 2025 meegenomen. Zoals uit scenario 1 en 2 blijkt zal de rioolheffing ook de komende jaren stijgen.

Begrotingswijziging nodig?

Ja, in begroting gemeente

Uitvoering

Na instemming van de raad heeft dit Wrp een geldigheidsduur van vijf jaar: vanaf 1 januari 2024 t/m 31 december 2028. In deze planperiode worden de taken en projecten uitgevoerd, zoals opgenomen in dit Wrp.

Communicatie

Communicatie met bewoners vindt plaats in overleg en afstemming met de afdeling Communicatie. Hier worden de website en multimedia voor ingezet.

Bijlagen

Concept raadsbesluit

- Water- en Rioolprogramma Laren 2024–2028.
- 3e Begrotingswijziging BW LRN WRP2024–2028 overzicht

Steller

R. van Nuss(rnuss).

Registratiedatum

17 april 2024